

KROPPEDAL

Museum for Astronomi • Nyere tid • Arkæologi

Afdeling for Arkæologi

Rapport om de arkæologiske udgravninger syd
for Ishøj Landsby

Bygherrerapport nr. 16, 2007

Lotte Reedtz Sparrevohn/Tom Giersing

Kroppedal, Museum for Astronomi • Nyere tid • Arkæologi

Kroppedals Allé 3, 2630 Taastrup

Tlf.: 43 30 30 00, Fax: 43 30 30 03, E-mail: kontakt@kroppedal.dk

www.kroppedal.dk

Februar 2007

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
UDGRAVNINGENS HOVEDRESULTATER.....	4
FUND AF OLDSAGER	4
LANDSKABET.....	5
UDGRAVNINGSMETODE	6
ISHØJGÅRD – OLDTIDSGÅRDENE	9
NATURVIDENSKABELIGE UNDERSØGELSER	11
OLDTIDEN.....	11
DATALISTE	15

Illustrationer

Figur 1 4-cm kort med markering af lokaliteten.

Figur 2 Potteskår fra bondestenalder.

Figur 3 Stenøkse fra bondestenalder. Fundet i en grube fra ældre jernalder.

Figur 4 Luftfoto af området. Der er trukket 19.000 m² grøfter i forbindelse med prøveundersøgelsen.

Figur 5 Illustration af en jernaldergårds "faser". Gårdens opførelse, brug og udgravning. Tegning Charlotte Clante.

Figur 6 Flintøkse fra bondestenalder.

Figur 7 Sporene efter et hovedhus.

Figur 8 Grube under udgravning.

Figur 9 Lerblok fra ældre jernalder.

Figur 10 Fosfatprøvetagning.

Bilag 1 Oversigtsplan i 1:3000 af prøvegrøfter og udgravningsfelter.

Bilag 2 Oversigtsplan over felt 4. Hovedhuset, dyrefolden og gårdens hegn er fremhævet.

Bilag 3 Tidstavle.

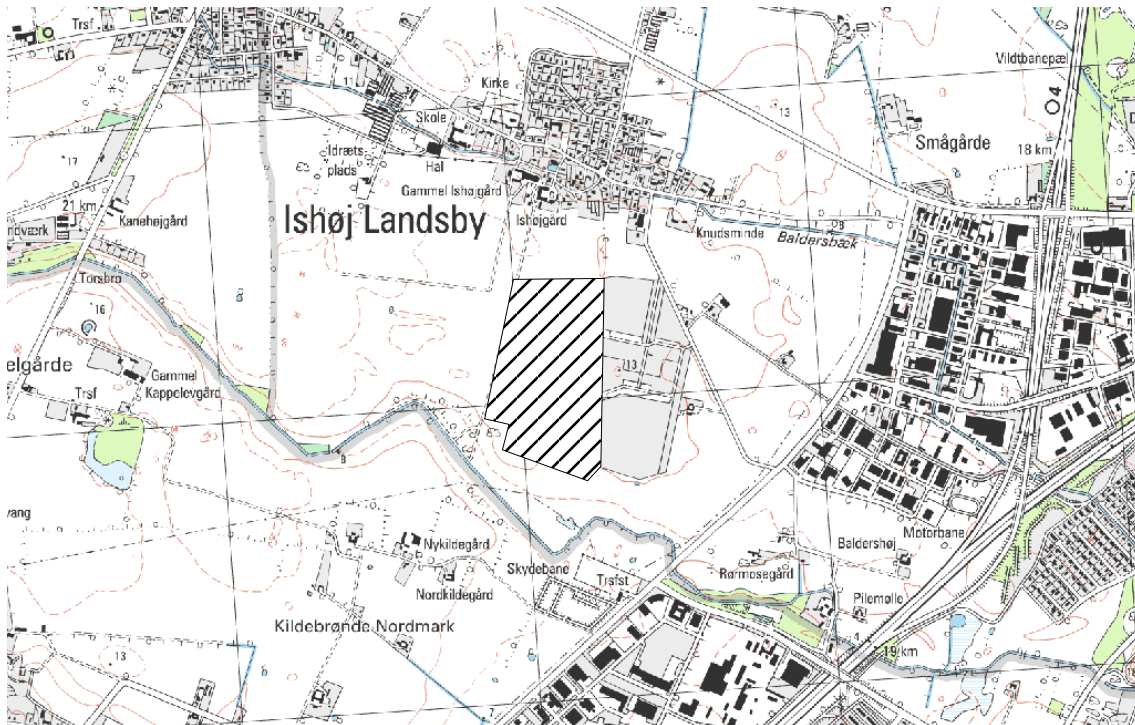
Indledning

I nærværende rapport præsenteres resultaterne af den arkæologiske udgravning, som blev foretaget i foråret 2006 syd for Ishøj Landsby (figur 1).

Udgravningen fik kaldenavnet Ishøjgård. Arealet var ejet af Ishøj Kommune og udgravningen blev finansieret af bygherren Direktoratet for FødevareErhverv. Budgettet for udgravningen blev godkendt af Kulturarvsstyrelsen den 13. december 2005. Udgravningerne blev foretaget i perioden 25. april til 22. juni 2006. Museet på Kroppedal er det arkæologiske ansvarsmuseum i (det gamle) Københavns Amt og museets arkæo-

logiske afdeling varetog undersøgelsen. Originaldokumentation og oldsager opbevares på museet.

Ishøj kommune planlagde et 18 ha stort område udlagt til kolonihaver og rettede derfor henvendelse til Kroppedal Museum, om hvorvidt, der var arkæologiske interesser tilknyttet arealet. Dette areal blev senere udvidet til at omfatte 21,6 ha. Området omkring Ishøj er af stor forskningsmæssig interesse for Kroppedal Museum og museet ønskede derfor at iværksætte en undersøgelse. Arealet ligger indenfor et større område udlagt til kulturarvsareal, det vil sige et område med særligt mange og værdifulde fortidsminder.

Figur 1. Det undersøgte område. En "rude" svarer til 1x1 km. Copyright © Kort & Matrikelstyrelsen, Rentemestervej 8, 2400 København NV

Blandt andet er naboområdet nord for meget intensivt undersøgt. Umiddelbart vest for arealet blev der i 2004 f.eks. udgravet bosættelsesspor fra sten-, bronze- og jernalder. Fundet af en romersk mønt, en såkaldt denar i forbindelse med de tidligere undersøgelser tyder på, at der er tale om et velstående område.

Udgravningens hovedresultater

Der blev ved undersøgelsen udgravet knap 17.000 m². Der blev fundet spor af bosættelser fra bondestenalder, yngre bronzealder, ældre jernalder og fra 4.-5. århundrede, det vil sige overgangen mellem ældre og yngre jernalder (bilag 3). Allerede i den tidlige del af bondestenalderen for 6.000 år siden var området befolket, men først fra yngre bronzealder kendes der til huse på stedet. Ved Ishøjgård har der formentlig kun ligget en eller to gårde på samme tid. Til gengæld kan gårdene følges i flere faser helt frem til begyndelsen af yngre jernalder.

Ved udgravningen blev der registreret knap 2000 såkaldte anlæg i form af stolpehuller og gruber. I alt blev der fundet spor efter 25 langhuse og flere hegn. Under udgravningen blev der fundet lerkarskår, redskaber af flint og

sten, f.eks. økser, samt dyrekogler, hvoraf nogle var bearbejdet til redskaber.

Fund af oldsager

Der blev fundet potteskår og redskaber i 70 anlæg. Det var især i de store gruber der fremkom fund (figur 8). Blandt andet er der flere fint dekorerede lerkarskår fra den del af bondestenalder, der kaldes tragtbægerkultur (figur 2). Et bestemt fund kan fremhæves fordi det viser, at man også i ældre jernalder "samlede på oldsager". I en grube, der kan dateres til førromersk jernalder, blev der fundet en ægende af en stridsøkse af sten med påbegyndt nyt skafthul (figur 3). Den blev højst sandsynligt fremstillet af de mennesker, der beboede området 3000 år tidligere.

Figur 2. Potteskår med stregornamentik, der danner et ternet mønster. Tragtbægerkultur.

Åbenbart blev den fundet af en person i jernalderen og genbrugt, måske som

hvæssesten. I en anden grube fra førromersk jernalder blev der også fundet en ældre oldsag. I gruben lå en flintøkse, der ligesom stenøksen stammer fra tragtbægerkultur (figur 6). I gruben med stenøksen lå også et næsten helt lerkar, dog i utallige dele. Der er tale om et meget stort forrådskar, mere end 35 cm højt, der muligvis kan være blevet brugt til at opbevare korn i. I samme grube blev der også fundet skår fra lerkar, der kan have været malet med hvid farve, samt en knap otte cm lang synål af knogle. I en grube fra ældre jernalder, blev der fundet et meget fint ornamenteret knivskaft fremstillet af knogle (forsiden).

Figur 3. Stenøkse fra bondestenalder overbrudt i skafthullet og med påbegyndt nyt skafthul. Fundet i en grube fra førromersk jernalder.

I en anden grube blev der fundet en næsten hel lerblok (figur 9). Lerblokke er en genstandstype, der kendes fra ældre jernalder, men dog er man ikke helt klar over, hvad de har været benyttet til. De kan have haft en

funktion i forbindelse med madlavning på ildstedet. Lerblokken er bemalet med hvid farve og dekoreret med dybe furer.

Landskabet

Det berørte areal afgrænses mod øst af Haveforeningen Ishøj Søndergård, mod syd af Lille Vejle Ådal, mod vest af Ishøj Golfcenter og mod nord af marker tilgrænsende Ishøj Landsby. Arealet udgøres af et jævnt plateau beliggende omkring 11 meter over havet DNN, og undergrundsjorden består overvejende af sandet ler. Skønt området umiddelbart fremstår som en næsten plan flade var det efter afrømningen af mulden tydeligt, at den jævne mark har små højninger adskilt af lavere liggende områder. Muldlaget var omkring 40 cm tykt. De afdækkede bebyggelsesspor var koncentreret på de lidt højere arealer, hvorimod de lavereliggende ikke blev benyttet til bebyggelse. Det er således et meget typisk område for bosættelser i oldtiden.

Der er ingen undersøgelser, der kan vise præcis hvordan landskabet har udviklet sig i Ishøjområdet. I tragtbægerkultur har området formentlig henligget delvist i skov. Dette landskab ændrede karakter i slutningen af bondestenalder og gennem bronzealder. Det udviklede sig i

takt med, at markerne bredte sig og husdyrene græssede, til et næsten træløst landskab med udstrakte marker og engområder. Det samme træløse landskab, der kan iagttages i dag.

Udgravningsmetode

På arealet for det planlagte byggeri af kolonihaver blev der foretaget en indledende undersøgelse ved at trække godt 19.000 m² såkaldte søgegrøfter. På baggrund af resultaterne af denne undersøgelse, blev der efterfølgende udvalgt syv felter på i alt 16.550 m², som blev genstand for en egentlig udgravning (bilag 1).

Den arkæologiske udgravning ved Ishøjgård var en såkaldt fladeudgravning. Ved udgravningen fremkom der mange anlæg, næsten 2000. Helt nøjagtigt 1831. Det var først og fremmest stolpehuller og gruber, der blev fundet. I blandt dem kunne der erkendes 25 huse og flere hegnsforløb. Ved en fladeudgravning fjerner man muldlaget over et større areal med maskinkraft. Muldlaget er omrodet efter århundreders pløjning. Muldjorden bliver lagt ud til hver side af feltet eller grøften i forbindelse med afrømningen og kan efter endt udgravning lægges tilbage på undergrundsjorden. Formålet

med muldafrømningen er, at få en glat ren flade af uberørt undergrundsjord. På denne flade fremstår de såkaldte fyldskifter, som viser hvor der har været nedgravninger i undergrundsjorden. Ved nedgravning af f.eks. en pæl i jorden vil man typisk grave en del undergrundsjord op. Når hullet igen

Figur 4. Luftfoto af det undersøgte areal efter prøveundersøgelsen.

fyldes med den opgravede undergrundsjord vil den være blevet blandet med muldjord og en mørkere plet opstår. Det kaldes et anlæg. Optræder sådanne anlæg i systemer kan de vise, hvor der har stået huse eller hegn før i tiden. Mens forundersøgelsen på Ishøjgård stod på, blev der taget en del luftfoto over området (figur 4). De anlæg, der blev opdaget ved udgravningen blev elektronisk indmålt

med GPS og nummereret. Derefter blev de udgravet ved at fjerne halvdelen af anlægget, så der fremkom en profil af det. Denne profil blev registreret ved tegninger, beskrivelser af jordens konsistens og farve og indimellem fotos. Alle fund, samt trækulsprøver og jordprøver til videre analyser blev hjemtaget til museet, hvor den videre efterbearbejdning foregår. Nedenfor beskrives de typiske anlæg på en fladeudgravning (figur 5).

STOLPEHULLER

Et stolpehul ses ofte som en cirkulær plet på mellem 20 og 50 cm i diameter. Det er meget forskelligt hvor meget af stolpehullets dybde, der er bevaret. Ofte er de mellem 10 og 40 cm dybe. I nedgravningen til stolpen kan det indimellem iagttages, hvor selve træstolpen har stået.

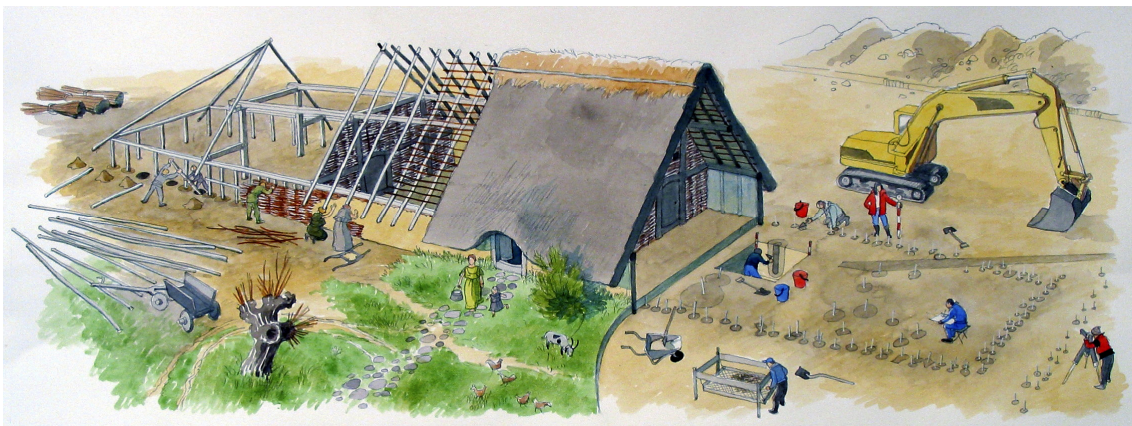
Enten er den rådnet op i hullet eller den er blevet hevet op.

GRUBER

En grube er en fællesbetegnelse for nedgravninger af forskellige størrelser og til forskellige formål. De kan være mange meter store og flere meter dybe. Den samme grube kan have haft forskellige funktioner. F.eks. kan man have gravet hullet for at skaffe råstoffer i form af ler eller sand, hvorefter hullet er blevet opfyldt med affald fra bopladsen. Det er derfor ofte i gruber man finder mange oldsager.

KOGESTENSGRUBER

Kogestensgruber er runde til ovale gruber ofte 50-100 cm i diameter. Karakteristisk for gruberne er, at jordfylden er iblandet ret store mængder trækul og ildpåvirkede sten.

Figur 5. En jernaldergårds faser, fra opførelse til moderne udgravning. Tegning Charlotte Clante ©.

Kogestensgruber indeholder sjældent andre fund end trækul. De har fået deres navn fordi de er blevet tolket som madlavningsanlæg. Det er dog ikke helt sikkert at de udelukkende er blevet anvendt til det.

Figur 6. Flintøkse fra stenalder. Fundet i grube fra ældre jernalder.

HUSE

Husene var bygget af træ. Taget blev båret af en række tagbærende stolper, der stod enten som en enkelt række centralt placerede stolper ned gennem

huset (to-skibede huse) eller som to rækker stolper placeret parvis ned gennem huset (tre-skibede huse). Derudover kan der sommetider observeres vægforløb i form af rækker af mindre stolper, som indrammer de tagbærende stolper. Vægkonstruktionen ved vi ikke så meget om, men den kan være udført af flettede vidjer, beklasket med ler. En anden mulighed er, at væggene har været opført som en stav- eller bulkonstruktion. På grund af byggematerialerne havde et hus en begrænset levetid. Man regner med omkring 30 år. I Danmark var husene i bondestenalder to-skibede, mens de i bronzealder og jernalder typisk var tre-skibede. De tre-skibede huse er ofte opdelt i en beboelsesende, som regel i den vestlige del af huset, mens den østlige del har fungeret som stald. De fleste hovedhuse har en øst-vestlig orientering, der kan skyldes ønsket om maksimal solindstråling. Når huset havde udtjent sin levetid blev det revet ned og et nyt blev opført ofte i umiddelbar nærhed af det foregående. Denne byggetradition er årsagen til, at arkæologerne kan finde adskillige hustomter fra samme periode ved hver enkelt udgravning, uden at der er tale om en landsby. Husene har ikke alle

stået samtidig, men har afløst hinanden over flere generationer.

HEGN

Hegn erkendes gennem rækker af identiske nedgravninger til stolper, der ikke indgår i huskonstruktioner. Hegn kan have indhegnet et gårdsanlæg, dyrefolde og fægyder eller marker.

GÅRDSANLÆG

En gård kunne bestå af et enkelt hovedhus, eller af et hovedhus og et eller flere mindre udhuse. De mindre huse fungerede sandsynligvis som lader og forrådshuse, ekstra staldplads eller i nogle tilfælde som beboelse. I jernalderen var der sommetider hegn omkring gårdene. Gårdspladsen (toften) og eventuelle mindre bygninger, der tilhørte gården var indhegnet. Hegnene omkring gårdspladsen kunne også være udstyret med halvtæg, så der blev skabt en tør opbevaringsplads.

Ishøjgård – oldtidsgårdene

Ved udgravningen blev der fundet tre gårde, der har været indhegnet (bilag 2). Der blev også fundet spor af en indhegning, der formentlig har været en dyrefold. Husene er fra bronzealder og ældre og yngre jernalder. Ved

udgravningen fremkom der imidlertid spor af langt ældre bosættelse i området. I tre gruber blev der fundet dele af lerkar og økser, der stammer fra tragtbægerkultur. Det kaldes den første periode af bondestenalderen. På trods af ihærdig eftersøgning blev der dog ikke påvist spor af nogle huse eller hytter fra bondestenalder. Derimod blev der i gruberne fundet dele af lerkar og økser, der formentlig har været i brug i den daglige husholdning. Det drejer sig blandt andet om lerkar, der har været fint dekoreret og om økser af flint og sten.

Figur 7. Sporene efter et hovedhus, markeret med mel og træpinde.

Ved udgravningen blev der heller ikke fundet nogle spor af huse fra ældre bronzealder. De har formentlig ligget et andet sted, men sikkert ikke langt derfra. Vest for udgravningen er der nemlig registreret to overpløjede gravhøje fra ældre bronzealder.

De ældste huse, der blev fundet ved udgravningen blev opført i slutningen af yngre bronzealder. Der blev opført mindst otte langhuse i løbet af slutningen af yngre bronzealder og den tidlige del af ældre jernalder, det der kaldes førromersk jernalder. Nogle af husene er såkaldte sektionshuse, det vil sige, at de to ender af huset ikke er bygget helt ens. Det skyldes formentlig, at den østlige ende af husene har været indrettet til stald.

De otte langhuse blev ikke bygget på samme tid, men kan opfattes som en eller to gårde, der gentagne gange blev genopført. Der har altså ikke været tale om en landsby.

I mange af de store gruber blev der fundet dele af lerkar fra samme periode.

Langt de fleste lerkar har været store, grove forrådskar, der højst blev dekoreret med uregelmæssige fingerindtryk. I en af gruberne blev der fundet et kornsegl af flint fra yngre bronzealder. Et vidne om det bondesamfund det var.

I den efterfølgende periode af jernalderen, ældre romersk jernalder fortsatte området med at være attraktivt for bønderne. Der har været to gårde i området på det tidspunkt. I begyndelsen af yngre jernalder blev de sidste gårde opført på stedet. Den ene gård bestod af et hovedhus, en dyrefold og to mindre bygninger, alt sammen indhegnet.

Gården er af en type, der normalt sættes i forbindelse med særligt velstående bønder.

Figur 8. En grube under udgravning af fritidsarkæologer fra arkæologiforeningen *Tværpilen*.

Naturvidenskabelige undersøgelser

Under udgravningen blev der taget jordprøver til makrofossilanalyse, det vil sige analyser af korn med videre, der kan fortælle noget om, hvad der blev dyrket på markerne.

Omkring et hus, der kan dateres til slutningen af ældre jernalder, blev der taget fosfatprøver, så det er muligt at undersøge om der har været stald i huset. Der blev også taget fosfatprøver ved en stor grube fra tragtbægerkultur i håb om, at det via prøverne er muligt at se om der kan have været et hus på stedet.

Ingen af de naturvidenskabelige prøver er d.d. undersøgt.

Figur 9. Lerblok med hvid bemaling

Oldtiden

Nedenfor beskrives de perioder af oldtiden, der kendes fra Ishøjgård.

BONDESTENALDER (3900 - 1700 f. Kr.).

Omkring 4000 år før hvor tidsregning blev man i Sydsandinavien agerbrugere. I agerbrugssamfund ernærer man sig gennem korndyrkning og husdyrhold. Det betyder, at man i større udstrækning bliver bofast inden for et nærområde, og kun lejlighedsvis gør udflugter væk f.eks. for at udnytte sæsonbetonede jagt- eller fiskeriressourcer. Agerbruget opstår i Nærorienten ca. 9000 f. Kr. og breder sig herefter op gennem Europa.

Omkring 4000 f. Kr. kan man i Danmark spore en kulturændring væk fra jæger- og samlersamfundet. Skiftet har dog ikke været så dramatisk i første omgang. I de første 1000 år har husdyrhold og korndyrkning formentlig blot været et supplement til husholdningen, og man har i stor udstrækning stadigvæk benyttet sig af naturlige ressourcer i form af jagt, fiskeri og indsamling. Af husdyr har man primært holdt svin, kvæg, får og geder. Tamkvæget og -svinet, som har sine rødder i henholdsvis uroksen og vildsvinet er ikke et resultat af en lokal domesticering, men er formentlig indført sydfra sammen med viden om, hvordan man kunne dyrke jorden.

TRAGTBÆGERKULTUR (3900 - 2800 f. Kr.).

I den første del af bondestenalderen, der kaldes tragt bægerkulturen blev agerbruget etableret. De første små grupper af bønder slog sig ned hvor skoven ikke var så tæt, og oprettede små marklodder ved at rydde skoven. Da jorden hurtigt blev udpint, måtte man med jævne mellemrum flytte og oprette nye marklodder. Man boede enten i relativt små hytter eller i rektangulære træbyggede huse, med én familie i hvert hus. Ud over at begrave sine døde i almindelige jordfæstegrave, byggede man store monumentale grave i form af runde eller aflange høje. I begyndelsen konstruerede man træbyggede gravkamre, senere byggede man mindre stenkamre (dysser) og til sidst store stenkamre med en lang stenbygget indgang (jættestuer). Storstensgravene kan have været tilknyttet samfundets elite og de har på meget synlig vis markeret hvor slægten og forfædrene hørte til. Der er i dag ca. 2700 dysser og jættestuer bevaret, hvilket man regner med er under 10% af det oprindelige antal. De store sten har været eftertragtet i forbindelse med senere anlægsarbejder, f. eks ved byggeriet af jernbanen i 1849.

Samfundet var præget af en rig kult, der afspejler et liv med mange ritualer og en stærk forfædre dyrkelse. I forbindelse med storstensgravene blev der somme-tider foretaget en rituel pløjning eller afbrænding af jorden, hvor gravene blev opført, og der blev hensat lerkar med mad og drikke ved gravene. Derudover ofrede man lerkar og økser i moser og søer gennem hele bondestenalderen, måske for at vinde forfædrenes gunst. Ved særlige lejligheder blev mennesker og dyr slået ihjel, og nedsænket i moserne.

BRONZEALDER (1700 - 500 f. Kr.).

Bronzealderssamfundene i Danmark betegnes ofte som høvdingedømmer i modsætning til stenalderens stammesamfund. Høvdingen var en overordnet magt, og hans position kan have gået i arv fra far til søn. Høvdingen kontrollerede og fordelte den kostbare bronze, som han skaffede gennem sin rigdom og handelskontakt med omverdenen. Støbeteknikken var et specialiseret erhverv, som ofte var tilknyttet specielt rige pladser. De enkelte familier var i Danmark formentlig selvforsynende med hensyn til andre ressourcer. Familierne bosatte sig på spredtliggende gårde, som bestod af et træbygget

hovedhus med tilhørende udhuse. Familierne havde deres eget husdyrhold, som boede i den ene ende af langhusene. Man dyrkede først og fremmest kornarterne emmer, nøgenbyg og hvede. Samtidig med at man dyrkede jorden holdt man et stort kvæg- og fårehold. Solen, hesten og båden var vigtige elementer i bronzealdermenneskets livsopfattelse. Fra perioden kendes et stort billedmateriale i form af helleristninger fra især Sverige og Norge, og bronzegenstandene var ofte rigt dekoreret. Der blev ofret betragtelige mængder bronze i form af redskaber og smykker i moser, åer og søer. I ældre bronzealder gravlagde man fortsat de døde i monumentale gravhøje. Der blev ikke mere benyttet store sten til byggeriet, i stedet blev græstørvene fra mange m² god agerjord brugt til at bygge højene. I dag har man kendskab til omkring 40.000 gravhøje primært fra ældre bronzealder. I yngre bronzealder indførtes en tradition med ligbrænding. Ofte begravede man resterne af den døde i en lerurne i kanten af en allerede eksisterende ældre gravhøj.

ÆLDRE JERNALDER (500 f. Kr. - 400 e. Kr.).

Med overgangen til jernalderen introduceredes jernet til samfundet. I modsætning til bronzen, som blev importeret, kunne man i stor udstrækning være selvforsynende med jern, da det kan udvindes af lokalt myremalm. Jern er et bedre materiale til våben end bronze, da det kan hærdes til stål. I modsætning til bronze som man støber, smeder man jern. Der er altså tale om en ny forarbejdningsteknik. Det var dog nødvendigt at importere andre metaller, som sølv og guld. Teknikken med at udvinde jern stammer formentlig fra det sydlige Balkanområde, hvorfra den spredte sig til Danmark via Centraleuropa.

Med overgangen fra bronzealderen til jernalderen skete der et skift i kulten. Det rige billedmateriale som kendes fra bronzealderen forsvandt stort set, og den overdådige ofring af metaller i moser og søer fortsatte kun i meget begrænset omfang.

Ud over at bosætte sig på enkeltliggende gårde samledes gårdene nu også i nogle egne i mindre landsbyer, som kunne være indhegnet. Hegnet kan have været en markering af landsbyens område. Lige som gårdene er disse første landsbyer ikke fastliggende, men flytter omkring inden for et lokalt

område. Den fælles indhegning af landsbyerne forsvandt med tiden, og man begyndte at indhegne de individuelle gårde, hvilket kan være de første tegn på en privat ejendomsret.

Bronzealderssamfundenes merkantile kontakt til omverdenen var baseret på en begrænset udveksling af luksusvarer mellem høvdinge. Den kontakt udviklede sig i jernalderen. Jernalderens samfund udviklede sig samtidig mod et klassesamfund med kongemagt, rigdomscentre og udviklet handel, specialiseret håndværk og sejlads som en vigtig transportform.

I begyndelsen af jernalderen fortsatte man med at brænde de døde, som enten blev nedsat i urner på store gravpladser under en lille tue, i urner i kanten af ældre gravhøje eller de brændte ben og asken blev blot hældt i et gravet hul. I

løbet af jernalderen begyndte man dog oftere og oftere at gravlægge de døde uden at brænde dem, men gennem hele jernalderen fortsatte begge former for gravskik.

I ældre jernalder ofrede man igen lerkar, mennesker og dyr i moser og søer. I de første århundreder efter Kr. fødsel var der en stærk kontakt med det romerske imperium. På trods af det officielle fjendtlige forhold mellem romerne i syd og germanerne i nord udviklede der sig hurtigt en livlig samhandel mellem parterne, som vi også nød godt af i Danmark. Stort set alle luksusvarer var import fra romerriget. Keramikken, som i denne periode er meget fin og let genkendelig, er sommetider inspireret af romerske metalkar, ligesom smykke- og våbenudstyret er inspireret af det romerske militær.

Figur 10. Fosfatprøvetagning. Markering og opmåling af prøvestederne.

Dataliste

Ansvarsmuseum: Kroppedal - Museum for Astronomi, Nyere tid, Arkæologi.

J.nr.: TAK 1284.

Kulturarvstyrelsens j.nr.: 2003-2122-0971.

Stednummer: 020208, sb. 43. Ishøj sogn, Smørum herred, Københavns amt.

Ansvarshavende og daglig leder, samt beretningsansvarlig: museumsinspektør Tom Giersing.

Studenter: Camilla Haarby Hansen, Gerd Bindsbøl Ravnholt, Agnes Tulstrup Henriksen, Lene Diana Tranekjer, Sophie Lund Rasmussen, Kirstine Haase, Lise Harvig, Rina Sandberg og Susan Pallesen.

Fundbearbejdning er foretaget af arkæolog Lotte Reedtz Sparrevohn og museumsinspektør Tom Giersing.

Gravemaskinen blev ført af entreprenør Hans Christensen.

Opmåling med GPS blev foretaget af museumstekniker Jan Poulsen og museumstekniker Allan Larsen.

Bearbejdning af opmålte planer er foretaget af museumstekniker Jan Poulsen.

Konserveringsarbejdet er udført af konserveringstekniker Lone Brorson Andersen.